

Izvještaj

Iva Paska

**MEĐUNARODNI INTERDISCIPLINARNI SIMPOZIJ FILOZOFIJA MEDIJA: MEDIJI I
JAVNOST (FILOZOFIJSKI, KOMUNIKOLOŠKI, KULTUROLOŠKI, ARTISTIČKI,
TEHNIČKI I POLITIČKI ASPEKTI MEDIJSKOG OBLIKOVANJA JAVNOSTI),
15.-17. 11. 2013., DUBROVNIK**

Od 15. do 17. studenoga 2013. u Hotelu Petka, u Dubrovniku, održan je međunarodni interdisciplinarni simpozij iz filozofije medija naziva *Mediji i javnost*, i to u zajedničkoj organizaciji Medijskog sveučilišta iz Koprivnice, Sekcije za filozofiju medija Hrvatskog filozofskog društva iz Zagreba, Centra za filozofiju medija i medijska istraživanja u Zagrebu, te Udruženja građana Mladi grašak za umetnost, kulturu, medije i društvena pitanja iz Beograda.

Na simpoziju je prisustvovalo osamdesetak sudionika iz Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije i Austrije. Također, paralelno uz održavanje simpozija, studenti i studentice Medijskog sveučilišta iz Koprivnice i Sveučilišta u Dubrovniku održavali su okrugle stolove. Kao temeljni cilj simpozija postavljeno je promišljanje o filozofskim, komunikološkim, kulturološkim, artistskim, tehničkim, političkim i sociološkim aspektima medijskog oblikovanja javnosti.

U samom fokusu simpozija bilo je promišljanje uloge posrednika, ili medija, u oblikovanju javnosti. Pri tome se vodilo idejom kako je koncept javnosti potrebno promisliti u doba jakog utjecaja komercijalnih masmedija koji dovode do polariziranja javnih i privatnih interesa i utječu na sferu općih vrijednosti te u kojem se mogućnosti da se na dosadašnji način reguliraju pitanja neovisnog istraživačkog novinarstva postavljaju pod upitnik i za sobom

povlače pitanja etike medija. Takvo medijsko okruženje otvara pitanja oblika i načina instrumentaliziranja medija u svrhu oblikovanja javnosti prema potrebama vlasnika medija ili korporacija koje odlučuju o njihovoj opstanku putem procesa oglašavanja. S obzirom na to da je fokus simpozija obuhvaćao područje javnosti koje je već po samoj definiciji široko, otvorila su se različita pitanja vezana uz hrvatsku i međunarodnu javnu sferu. U svakom slučaju, interdisciplinarna narav simpozija pridonijela je sagledavanju različitih dimenzija pojedinih problema.

Na simpoziju se pažnja temeljno usmjeravala temi konstitucije javnosti putem medija te su ponovno otvorena pitanja o javnosti koja su neke pojedinačne discipline eutanazirale pokušavajući ideju javnosti prilagoditi svojem području proučavanja. U kontekstu javnosti govorilo se o položaju novinarstva u suvremenom medijskom okolišu te o izazovima s kojima se ono u njemu susreće. U skladu s time preispitivala se uloga koju mediji imaju te ona koju bi trebali imati, u smislu uspostave javnosti u demokratskom društvu. Posljedično, promišljalo se trenje između normativnih ideja javnosti i praksi novinarstva. U tom kontekstu raspravljalo se i o zavisnosti i potrebi za neovisnošću između političke sfere i sfere medija, te sfere medija i kapitala, a iz čega je slijedila rasprava o ulozi medija u posredovanju stvarnosti i prostoru koji ti procesi ostavljaju za pojam istine. Neodvojive od toga bile su teme morala u suvremenom novinarstvu, te preispitivanje kvalitete sadržaja medija u kontekstu suvremenih uvjeta rada. Na temu razvoja novih tehnologija, dotaknulo se i izazova s kojima se mediji susreću u doba digitalizacije kao nepobitnog trenda u suvremenom izdavaštvu.

Aktualna tema bila je i uloga medija u suvremenom globaliziranom i digitaliziranom svijetu te mogućnosti koje imaju kao i ograničenja s kojima se susreću u kontekstu konstitucije javne sfere na nadnacionalnoj razini. Jedna je od aktualnih tema bila i razvoj novih medija te njihov značaj općenito u suvremenom medijskom okruženju, s naglaskom na konstituciju javne sfere. Tako su društvene mreže prepoznate kao novi oblik medija koji nepovratno mijenja ne samo javnu sferu nego i postavlja potrebu za novim modelima iste. Isto tako, stavljen je naglasak na potrebu za prepoznavanjem društvenih implikacija upotrebe novih medija pri čemu je kao glavna prepoznata potreba za novom medijskom pismenošću. Nadalje, govorilo

se i o izranjanju novih oblika umjetnosti u kontekstu novih medija, a preispitivala se i uloga fotografije u kontekstu suvremenog novinarskog diskursa.

Na simpoziju se također imalo prilike čuti rezultate pojedinih istraživanja vođenih analizom sadržaja medija. Tako su se pojedini predavači dotakli diskurzivne analize hrvatskih, makedonskih i crnogorskih medija. U tom kontekstu, govorilo se i o rodnoj problematici unutar pojedinih medija. Nadalje, analiza dijalekata kroz medije te u medijima također je konstituirala temu pojedinih izlaganja.

Ekonomska dimenzija suvremenih medija promišljala se u pojedinim izlaganjima pa se tako govorilo o ulozi oglašavanja i o potrazi za istinom (i o postojanju mogućnosti njezina dosezanja) u kontekstu istoga. Preispitivale su se ekonomske prakse, poput odnosa s javnošću i *community* menadžerstva kao i njihovo korištenje pri stvaranju javnosti. Isto tako, kritički se promišljalo i o suvremenima praksama projektiranja identiteta marke.

U konačnici, treba navesti da je na simpoziju predstavljen i zbornik radova s prošlogodišnjeg simpozija filozofije medija što je održan u Opatiji pod nazivom Umjetnost i mediji, dok je kao namjera izneseno da se na sljedećem simpoziju, dogodine na Cresu, predstavi zbornik radova s ovogodišnjeg simpozija. Isto tako, najavljeno je da će u četvrtom po redu časopisu *In medias res* biti objavljen prvi dio video materijala izlaganja s konferencije, kao i dio recenziranih i prihvaćenih tekstova.

U svakom slučaju, simpozij u Dubrovniku obuhvatio je ne samo mnoge dimenzije procesa tvorbe javnosti u suvremenom medijskom okruženju nego su se navedene dimenzije preispitivale kroz čitav niz disciplina dajući tako izlaganjima i raspravama rijetko viđenu širinu. Na kraju, možemo utvrditi kako ovaj simpozij predstavlja otvaranje mjesta na kojem znanstvenici iz regije, a i šire, mogu u konstruktivnoj atmosferi interdisciplinarno promišljati ključne fenomene medijskih posredovanja.